

Ảnh: WAR/Lê Trung Vương

XIN CHÀO

Tiến hành 3 chuyến thả động vật về tự nhiên và hoàn thành 8 chuồng nuôi thú là điểm nổi bật nhất mà Trạm Bảo tồn Động vật Hoang dã Dầu Tiếng đã đạt được trong 6 tháng đầu năm 2022. Cụ thể, tổng cộng 61 ĐVHD được thả về rừng, bao gồm một số loài như Trăn đất (*Python molurus*), Rắn hổ chúa (*Ophiophagus hannah*), Rùa núi vàng (*Indotestudo elongata*), Rùa ba gờ (*Malayemys subtrijuga*), Rùa hộp lưng đen (*Cuora amboinensis*), Rùa đất lớn (*Heosemys grandis*), Mèo rừng (*Prionailurus bengalensis*)...

Ngoài ra, Trạm Dầu Tiếng tiếp nhận 12 ĐVHD, trong đó có một số loài đang thuộc tình trạng cực kỳ nguy cấp, quý, hiếm thuộc nhóm IB quy định tại Phụ lục I, Nghị định: 84/2021/NĐ-CP ngày 22/09/2021 như Cá sấu xiêm (*Crocodylus siamensis*), Rái cá vuốt bé (*Aonyx cinereus*), Rắn hổ chúa (*Ophiophagus hannah*), Tê tê Java (*Manis javanica*) từ Chi cục Kiểm lâm Bình Dương, Cảnh sát môi trường Bà Rịa – Vũng Tàu và Công an Tây Ninh.

Sau một thời gian dài ghép cặp trong môi trường nuôi nhốt, chúng tôi rất vui mừng khi 2 Cu li nhỏ (*Nycticebus pygmaeus*) được sinh ra tại Trạm Dầu Tiếng vào tháng 3/2022. Cùng với đó là sự gia tăng số lượng các cá thể F1 của loài Mèo rừng (*Prionailurus bengalensis*) và Rùa hộp lưng đen (*Cuora amboinensis*).

Cảm ơn tất cả sự đồng hành và tài trợ từ các cá nhân, các đơn vị, tổ chức đã luôn hỗ trợ chúng tôi trong công tác bảo tồn ĐVHD tại Việt Nam.

BẢN TIN 48

Tháng 1 - 6, 2022

MỤC LỤC

Gây nuôi sinh sản	1
Thực thi pháp luật	2 - 7
Phát triển cơ sở hạ tầng	8 - 10
Lời cảm ơn	11

Biên tập:
Nguyễn Vũ Khôi
Biên soạn:
Lê Xuân Lâm
Nguyễn Thị Tâm Anh

Hình ảnh Cu li nhỏ con nằm gọn trong vòng tay yêu thương của Cu li nhỏ mẹ

LẦN ĐẦU TIÊN MỘT LOÀI LINH TRƯỞNG CỰC KỲ NGUY CẤP, QUÝ, HIẾM ĐƯỢC SINH RA TẠI TRẠM BẢO TỒN

Gần 20 năm, Tổ chức WAR đã tích cực trong công tác cứu hộ, thả và gây nuôi sinh sản các loài ĐVHD nguy cấp để bảo tồn. Tuy nhiên, đây là lần đầu tiên, chúng tôi ghi nhận sự xuất hiện của 2 Cu li nhỏ (*Nycticebus pygmaeus*) con được sinh ra trong môi trường nuôi nhốt. Cặp bố mẹ được cứu hộ vào năm 2017 và sau 2 năm hồi phục sức khỏe cũng như bản năng tự nhiên vốn có, chúng tôi tiến hành ghép cặp.

Với sự kiên trì và nỗ lực, sau gần 3 năm vào ngày 20/03/2022 – ngày Quốc tế Hạnh phúc, 2 bé Cu li nhỏ con khỏe mạnh được sinh ra tại khu bán hoang dã của Trạm Dầu Tiếng.

Hiện nay, 2 bé đều đang sinh trưởng khỏe mạnh trong tình yêu thương của bố mẹ tại mái nhà Dầu Tiếng. Không thể phủ nhận rằng, việc cứu hộ và chăm sóc 1 Cu li nhỏ là một quá trình rất dài và khó khăn. Do đó, quy trình chăm sóc Cu li nhỏ đòi hỏi rất nhiều kỹ năng, kinh nghiệm.

Đây là một tín hiệu đáng mừng cho công tác bảo tồn linh trưởng tại Việt Nam. Cầu chúc 2 bé Cu li khỏe mạnh và sinh trưởng tốt để tới ngày được cùng bố mẹ về với tự nhiên.

TIẾP NHẬN 3 ĐVHD TỪ CẢNH SÁT MÔI TRƯỜNG TỈNH BÀ RỊA – VŨNG TÀU

Với sự phối hợp nhiệt tình từ Cảnh sát môi trường tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu, vào ngày 27/01/2022, Trạm Bảo tồn ĐVHD Dầu Tiếng đã tiếp nhận 1 Rái cá vuốt bé (*Aonyx cinereus*), 1 Khỉ đuôi lợn (*Macaca leonina*) và 1 Khỉ đuôi dài (*Macaca fascicularis*).

Khi tiếp nhận, các loài ĐVHD trên đều trong trạng thái ốm yếu, mệt mỏi và cạn kiệt sức khỏe. Bên cạnh đó, chúng đều có nguồn gốc từ các vụ nuôi nhốt trái phép trên địa bàn tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu. Tất cả đều là những loài động vật rừng được ưu tiên bảo vệ theo Nghị định 84/2021/NĐ-CP ngày 22/09/2021, riêng loài Rái cá vuốt bé (*Aonyx cinereus*) là loài cực kỳ nguy cấp, quý, hiếm nằm trong nhóm IB quy định tại Phụ lục I thuộc Nghị định: 84/2021/NĐ-CP ngày 22/09/2021 và IUCN-2022.

Tổ chức WAR đánh giá cao sự hỗ trợ của các cơ quan chức năng tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu trong công tác bảo tồn ĐVHD.

MỘT CÁ SẤU NƯỚC NGỌT ĐƯỢC TỰ NGUYỄN CHUYỂN GIAO TỚI TRẠM DẦU TIẾNG

Vào sáng ngày 21/04/2022, người dân trên địa bàn tỉnh Bình Dương đã phát hiện một con Cá sấu tại mương nước thuộc khu phố Bình Đức, phường Bình Nhâm, thành phố Thuận An, tỉnh Bình Dương và khẩn cấp báo tin tới Đội Kiểm lâm cơ động - PCCCR tỉnh Bình Dương để cứu hộ. Nhận được thông tin cần hỗ trợ từ cơ quan chức năng, chúng tôi đã nhanh chóng di chuyển tới hiện trường để giải cứu.

Qua kiểm tra ban đầu, đây là cá thể Cá sấu nước ngọt có tên khoa học là *Crocodylus siamensis*, là loài cực kì nguy cấp, quý, hiếm (thuộc nhóm IB tại Phụ lục I, Nghị định: 84/2021/NĐ-CP), có trọng lượng 01 kg, không rõ nguồn gốc và tình trạng sức khỏe tốt.

Hiện nay, cá thể trên đang được chăm sóc và sinh trưởng tại Trạm Dầu Tiếng. Tổ chức WAR khuyến cáo người dân sống ở các khu vực gần sông hồ hay rừng, nên làm rào chắn để tránh các cá thể ĐVHD bị xổng chuồng và làm ảnh hưởng tới sự an toàn trong dân cư.

MỘT LOÀI NGUY CẤP, QUÝ, HIẾM ỒM YẾU ĐƯỢC CỨU HỘ

Với sự phối hợp cùng Công an huyện Bàu Bàng, tỉnh Bình Dương và sự chứng kiến của Chi cục Kiểm lâm tỉnh Bình Dương, Trạm Bảo tồn ĐVHD đã tiếp nhận 1 Tê tê Java (*Manis Javanica*), giới tính cái, nặng 2,5kg vào ngày cuối cùng của tháng 3/2022.

Tê tê Java là một loài động vật hoang dã có nguy cơ nằm trên bờ tuyệt chủng. Vì vậy, trong những năm gần đây, công tác bảo tồn Tê tê đang nhận được rất nhiều sự quan tâm tại Việt Nam.

Khi tiếp nhận

Sau khi tiếp nhận

Nhờ sự nỗ lực của các cơ quan, tổ chức trong việc tuyên truyền về tầm quan trọng của công tác bảo tồn ĐVHD nói chung và bảo tồn Tê tê nói riêng, nhiều người dân Việt Nam đã có ý thức tốt khi thực thi pháp luật. Trường hợp tiếp nhận Tê tê lần này là một minh chứng cụ thể. Người dân sống trên địa bàn huyện Bàu Bàng đã chủ động liên hệ với cơ quan chức năng và tự nguyện chuyển giao.

Chúng tôi đánh giá cao tinh thần tự giác thực thi pháp luật của người dân. Công tác bảo tồn đa dạng sinh học sẽ không hiệu quả nếu như không có sự phối hợp tích cực từ người dân và cơ quan chức năng.

Hiện nay, cá thể Tê tê này đang sinh trưởng khỏe mạnh tại Trạm Bảo tồn Dầu Tiếng. Thời gian tới, chúng tôi sẽ tiến hành ghép cặp cũng như theo dõi quá trình gây nuôi sinh sản của Tê tê này.

THÊM MỘT ĐỘNG VẬT HOANG DÃ BỊ CỤT CHÂN CHUYỂN GIAO TỚI TRẠM DẦU TIẾNG

Tình trạng săn bắt, tiêu thụ các loài chim hoang dã vẫn đang diễn ra nghiêm trọng tại nhiều địa phương ở Việt Nam. Điều này làm ảnh hưởng tiêu cực đến đa dạng sinh học, môi trường và tiềm ẩn nguy cơ về dịch bệnh cho con người và sinh vật. Để bảo tồn các loài chim hoang dã, ngăn chặn, chấm dứt tình trạng săn, bắt tận diệt, phá hủy sinh cảnh của các loài chim hoang dã, chính quyền địa phương và các cơ quan có liên quan trên địa bàn tỉnh Bình Dương đã tăng cường tuần tra, kiểm soát, ngăn chặn, bắt giữ và xử lý nghiêm các hành vi săn, bắt, giết, nuôi, nhốt, vận chuyển, kinh doanh, chế biến, tàng trữ, tiêu thụ trái pháp luật các loài chim hoang dã. Ngày 22/06/2022, Trạm Bảo tồn Động vật Hoang dã Dầu Tiếng (Tổ chức WAR) đã hỗ trợ Chi cục Kiểm lâm tỉnh Bình Dương chăm sóc 01 Chim Diều lửa (*Haliastur indus*); trọng lượng gần 0,5kg bị cụt chân trái. Theo nguồn tin được biết, cá thể được tịch thu tại nhà dân trong chuyến tuần tra của Đội Kiểm lâm cơ động – PCCCR. Hiện các nhân viên và bác sỹ thú y của Tổ chức WAR đang chữa trị và chăm sóc Chim Diều lửa nói trên tại Trạm Bảo tồn ĐVHD (lô 303, ấp Lê Danh Cát, xã Thanh Tuyền, huyện Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương).

Trạm Dầu Tiếng tiếp nhận Chim Diều lửa bị thương

Cận cảnh chiếc chân trái bị mất của Chim Diều lửa

THẢ THÀNH CÔNG 6 ĐVHD VỀ KHU BẢO TỒN THIÊN NHIÊN - VĂN HÓA ĐỒNG NAI

Vận chuyển ĐVHD tới địa điểm thả

Tạm biệt! Chúc con an toàn và bình an

Ngày 25/01/2022 vừa qua, Tổ chức WAR đã phối hợp với Chi cục Kiểm lâm Bình Dương thả thành công 6 ĐVHD bao gồm 1 Khỉ đuôi lợn (*Macaca ironina*), 1 Khỉ đuôi dài (*Macaca fascicularis*), 1 Trăn đất (*Python molurus*), 1 Dù di phương Đông (*Ketupa zeylonensis orientalis*) và 2 Mèo rừng (*Prionailurus bengalensis*) tại Khu Bảo tồn Thiên nhiên - Văn hóa Đồng Nai. Tất cả các ĐVHD nói trên được Chi cục Kiểm lâm tỉnh Bình Dương xử lý tịch thu từ các vụ nuôi nhốt và buôn bán ĐVHD trái phép, sau đó chuyển giao cho Trạm Bảo tồn ĐVHD Dầu Tiếng để chữa trị.

Trước khi thả về môi trường tự nhiên, chúng tôi đã theo dõi và đánh giá khả năng sinh tồn ngoài tự nhiên của các loài tại môi trường bán hoang dã sau một thời gian chăm sóc tại Trạm Dầu Tiếng.

Chúng tôi chân thành cảm ơn sự phối hợp của Ban lãnh đạo Khu Bảo tồn Thiên nhiên - Văn hóa Đồng Nai, Chi cục Kiểm lâm Bình Dương trong hoạt động thả ĐVHD về rừng.

VƯỜN QUỐC GIA LÒ GÒ XA MÁT – MÁI NHÀ CỦA NHIỀU LOẠI ĐVHD QUÝ, HIẾM

Nằm cách Trạm Dầu Tiếng hơn 100km về phía Đông, Vườn Quốc gia Lò Gò Xa Mát nổi tiếng là chốn bình yên của nhiều loài động thực vật quý, hiếm. Hệ sinh thái rừng của VQG Lò Gò Xa Mát là mẫu chuẩn của vùng chuyển tiếp giữa vùng đồi núi thấp vùng Đông Nam bộ xuống vùng Đồng bằng sông Cửu Long. Do đó, sau quá trình đánh giá về sự phân bố của các loài, Trạm Bảo tồn ĐVHD Dầu Tiếng đã phối hợp với Chi cục Kiểm lâm, Công an tỉnh Tây Ninh và Ban Quản lý VQG Lò Gò Xa Mát thực hiện 2 chuyến thả ĐVHD vào ngày 30/03/2022 và 28/04/2022.

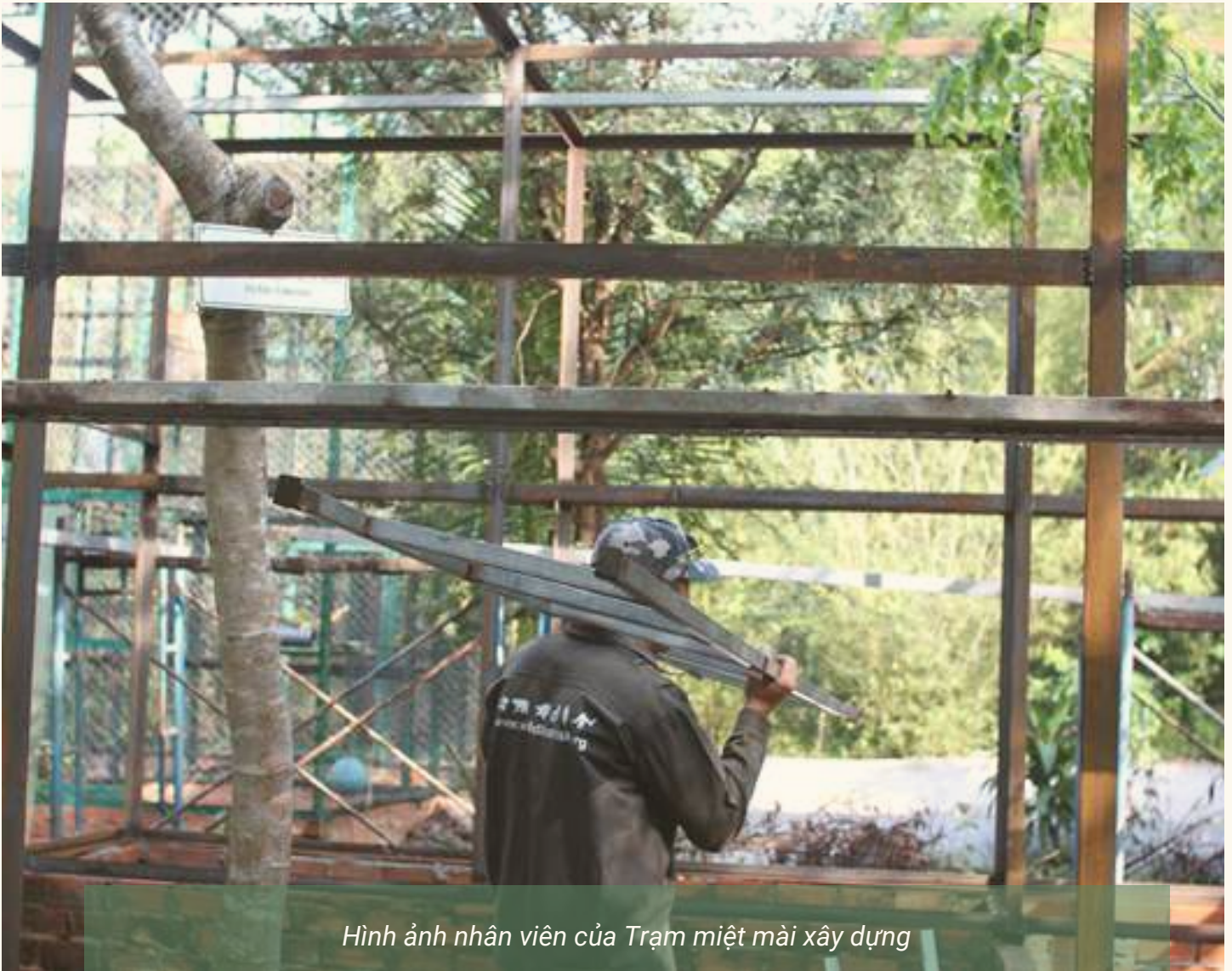
Trước khi đưa các cá thể trên trở về rừng, Tổ chức WAR cùng Chi cục Kiểm lâm Tây Ninh đã phối hợp với Viện sinh thái Tài nguyên Sinh vật thực hiện xét nghiệm mẫu DNA. Quá trình được diễn ra vào giữa tháng 2 năm 2022. Sau khi hoàn tất quá trình kiểm tra sức khỏe và thủ tục liên quan, chúng tôi tiến hành đưa ĐVHD trở về rừng.

Tổng cộng 55 cá thể bao gồm 4 Rắn hổ chúa (*Ophiophagus hannah*), 1 Rùa núi vàng (*Indotestudo elongata*), 30 Rùa hộp lưng đen (*Cuora amboinensis*), 4 Rùa rừng (*Heosemys annandalii*), 15 Rùa đất lớn (*Heosemys grandis*) và 1 Rùa ba gờ (*Malayemys subtrijuga*) đã được trở về với mẹ thiên nhiên an toàn. Tất cả đều là những loài động vật rừng nằm trong Sách đỏ Việt Nam.

PHÁT TRIỂN CƠ SỞ HẠ TẦNG

Việc xây dựng chuồng trại và phát triển khu bán hoang dã cho ĐVHD là thực sự cần thiết và quan trọng. Bởi đây sẽ là những nơi giúp ĐVHD có thể phục hồi bản năng tự nhiên vốn có, bao gồm việc leo trèo, tự tìm kiếm thức ăn. Trong 6 tháng đầu năm 2022, Tổ xây dựng của Trạm Dầu Tiếng đã xây 1 chuồng Vooc (4,2m x 3,5m), 1 chuồng Khỉ (4m x 4,6m) ở Khu Linh trưởng; 1 chuồng Tê tê (4,15m x 3,15m), 3 chuồng Mèo (9,6m x 4,8m) ở Khu Thú ăn thịt nhỏ và 2 chuồng Rùa (1,6m x 3m) ở Khu Rùa. Mỗi khu bán hoang dã sẽ được thiết kế riêng, phù hợp với điều kiện tự nhiên của mỗi loài, cụ thể sẽ chứa nhiều cây lớn, nhỏ, cây bụi và thảm thực vật che phủ mặt đất. Đặc biệt, ở Khu Thú ăn thịt nhỏ, hệ thống các Camera hồng ngoại được lắp đặt phục vụ việc quan sát về đêm và qua đó đánh giá khả năng sinh tồn ngoài tự nhiên của ĐVHD trước khi thả về rừng.

Hình ảnh nhân viên của Trạm miệt mài xây dựng

Ngoài ra, Khu vực Cách ly tiếp tục được nâng cấp về phía đường đi. Toàn bộ được lát gạch trắng để đảm bảo vệ sinh sạch sẽ. Về phía hàng rào, một cánh cửa phía sau với kích thước 3,7m x 2,2m bằng kim loại đã được lắp đặt. Điều này sẽ ngăn ĐVHD trèo ra ngoài, đảm bảo an ninh an toàn tuyệt đối trong khu nuôi nhốt ĐVHD.

6 THÁNG TRƯỚC

6 THÁNG SAU

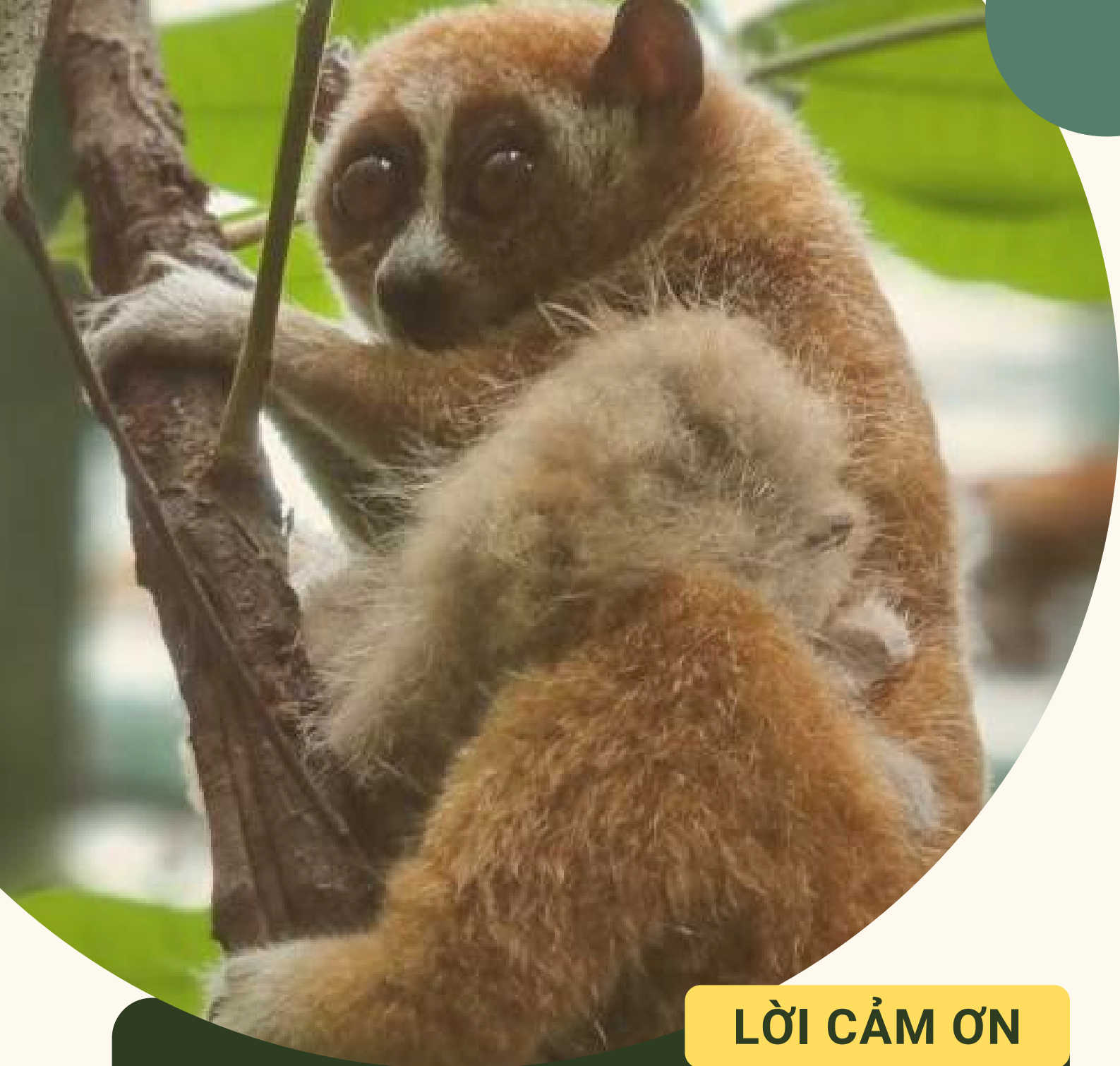

Thêm 1 chuồng Vooc để đảm bảo điều kiện tiếp nhận

Hình ảnh 3 chuồng mới ở Khu Thú ăn thịt nhỏ

LỜI CẢM ƠN

Tổ chức WAR muốn gửi lời cảm ơn chân thành tới:

Ông Dominic C.Scriven, OBE - Chủ tịch và là Nhà Sáng lập

Quỹ Dragon Capital và Ông Joshep Hoess

Tổ chức Greater Good

Vườn thú Cologne

Quỹ Bảo tồn Vọc (DLF)

Hội bảo vệ linh trưởng quốc tế (IPPL)

Công ty Osprey Packs

Và các cá nhân, tổ chức khác đã luôn hỗ trợ, đồng hành cùng chúng tôi trong công tác bảo tồn thiên nhiên Việt Nam. Chúc tất cả các quý nhà tài trợ mạnh khỏe, hạnh phúc, thành công và bình an.

